

Her er teksten oversatt til bokmål:

Langsvarsoppgave. Tolke novelle, høst 2024

Oppgave:

Tolk novellen.

Vedlegg:

— "Jazz meg opp" av Monica Goksøyr. Fra novellesamlingen Stemme jenter (2023)

Jazz meg opp

Før jeg møtte deg, trodde jeg du var en katt. Kusinen min skrev til meg: «Kan du passe Freyja i oktober?»

Jeg trodde hun snakket om katten. Jeg er elendig på navn.

Du var hos naboen til kusinen min da vi kom for å hente deg. Vi gikk inn og så en tynn og beinete hund med langt, smalt ansikt. — Passer du hunden også, du? sa jeg til naboen og kikket etter katten. Naboen ble forvirret, og vi ble forvirret, og så forstod vi at den beinete hunden var deg. Kjæresten min så på meg som om jeg hadde gjort noe veldig dumt. — Dette får være ditt ansvar, sa han. Du stirret på oss. Jeg forsøkte å lette på stemningen, smilte og klappet deg som om jeg syntes du var søt, kjente hår og skjelett mot hånden.

Det var kø på E6. Kjæresten min skulle rekke en fotballkamp. Jeg hadde dårlig samvittighet, visste like godt som ham at jeg ikke dugde til å ta ansvar for noe, og nå hadde vi deg i baksetet; det følte som å stå i heisen med en fremmed, du lå der bare og så deg rundt, og ingen av oss sa noe. Jeg googlet: Hvordan gå tur med hund.

Du tisset sju ganger etter hverandre, jeg fikk sjokk. Så forstod jeg at tissing hadde en annen funksjon for deg enn det hadde for meg, det var som om du plukket sopp i skogen, eller samlet mynter i et Nintendo-spill, eller tagget. Inne i leiligheten fulgte du etter meg overalt, jeg forstod ikke hva du ville. — Hva vil du? sa jeg, men du svarte ikke, stod der bare og stirret på meg med det brune, forventningsfulle blikket. Plutselig så jeg meg selv, 20 år gammel i kø til et utested i byen, klar for kjærligheten.

Da vi kom hjem fra jobb dagen etter, var du plutselig full av liv. Du hoppet opp på oss og bjeffet, og jeg hylte da tungen din slikket hånden min. Kjæresten min sa SITT! og du satte deg, men hele kroppen din dirret. Jeg forstod at du handlet på kommando, slik jeg gjorde når vekkerklokken ringte om morgenen.

Vekkerklokken sa STÅ OPP! og jeg stod opp, selv om kroppen min svulmet av søvn. Og når sjefen min sa «hit med dokument 00,03,06», sendte jeg ham dokument 00,03,06, som om det var det jeg var skapt for å gjøre.

Jeg fant en leke i buret ditt, en liten filledokke med fletter. Jeg kastet henne over stuegulvet, og du bykset etter, tok henne i kjeften og ristet på henne. Jeg hylte litt.

— Ikke jazz henne opp, da, sa kjæresten min.

— Hæ? ropte jeg og kastet dokken igjen.

— Du jizzer henne opp, sa han.

— Hva er galt med jazz? ropte jeg.

— Det er du som skriker, sa han.

— Vi leker, sa jeg.

Du ristet voldsomt på dokken, og kjæresten min sa SITT! Forstod han ikke at du måtte ventilere litt, at du ikke kunne brenne inne med alt?

På jobb dagen etter skrev kjæresten min at han kunne gå tur med deg, han visste at jeg hadde en deadline, og alt det der. — Jeg gjør det selv, svarte jeg.

Jeg måtte rykke i båndet ditt hver gang du ville hilse på noen. Det var en vond følelse å dra noen etter halsen på den måten. Jeg husket da jeg var liten og storesøsteren min sa at jeg hadde en diagnose som alle visste om unntatt meg, og at alle skyet meg og syntes jeg var ekkel, og da jeg fløy på henne med neglene først, tok pappa meg etter nakken og ristet meg så øynene dirret i hodet mitt. Han gjorde det når jeg tisset i sengen om natta også, truet med å presse nesen min inn i den våte madrassen slik han gjorde med Tinka.

Vi gikk mot Vålerenga kirke, men du ville helst løpe, og det ville jeg også etter å ha sittet på kontoret hele dagen, så vi løp, beina over grusstien, ørene dine flagret som håret mitt. Da vi kom fram til parken, fikk du et anfall. Du føyk rundt deg selv i spastiske rykk, og jeg lurte på om jeg måtte ringe ambulansen, men så stanset du og så på meg med et fullstendig tilregnelig blikk, og jeg forstod at du bare slapp deg litt løs. Da du begynte igjen, heiet jeg på deg. — Kom igjen, Freyja! sa jeg. Du løp i sirkler rundt meg, og jeg spant rundt meg selv så du fikk nok bånd. Slik fór vi, som en karusell, det stod bark og løv etter beina dine, når du bjeffet, bjeffet jeg også. Jeg vurderte nesten å løse deg fra båndet, men hvem vet hva som da kunne hendt?

Vi var utslitt da vi kom hjem igjen. Jeg slengte meg i sofaen, og du slengte deg inntil meg. Du var så tung og varm, jeg kjente kroppen din ekspandere og kollapse for hvert åndedrag, og vi sovnet.

Morgenen etter laget du rare lyder da jeg stod i dusjen. Jeg skvatt og snudde meg og så deg sitte utenfor dusjkabinettet, tenkte at du måtte bæsje, og sprang ut med deg, naken under kåpen og med gjennomvått hår. Du måtte ikke bæsje. Vi tuslet litt rundt i de stille gatene, nakne begge to, det følte luftig og lett. Da jeg gikk inn igjen i dusjen for å skylle ut sjampo, begynte du å lage de lydene igjen, og det gikk opp for meg at du sang. Så sang vi for full hals til naboen slo i taket, da stanset vi.

Jeg hadde blitt vant til lyden av klørne dine over gulvet da kusinen min hentet deg. Nå ble alt så stille igjen. Kjæresten min var på fotballkamp den kvelden, og jeg lurte på hvordan du hadde hatt det alle disse timene i leiligheten mens vi var på jobb. Jeg satte på jazz, ikke den rolige typen, drakk akevitt, det var det jeg fant i skapet. Så sprang jeg mellom stua og kjøkkenet så raskt jeg kunne, hoppet i sofaen, bet i putene og slengte dem i gulvet.

Jeg lå på gulvteppet da kjæresten min kom hjem fra kampen. Han strøk meg over ryggen og lurte på om jeg ikke hadde hatt godt av en luftetur.

Kilde: Goksøy, M. (2023). Jazz meg opp. I *Slemme jenter*, Aschehoug.